

מסורת הש"ס

[illegible]

תורה אור השלם

1. קול ¹¹ על ¹² המים אל
הכבוד ¹³ הרעים ¹⁴ על ¹⁵ מים
רבים: קול ¹⁶ יי בבח ¹⁷ קול ¹⁸ יי
בהדר: קול ¹⁹ יי שבר
ארום ²⁰ וישר ²¹ יי את ²² ארץ
הלכנון ²³ ויחיד ²⁴ כמו
עגל ²⁵ לכנון ²⁶ ויחיד ²⁷ כמו ²⁸ בן
ארמני: קול ²⁹ יי חבב
להבות ³⁰ אש: קול ³¹ יי חבב
מדר ³² יחיל ³³ יי מדר
קש: קול ³⁴ יי יחולל
אילות ³⁵ ויחשף ³⁶ יחולל
ובהיכלו ³⁷ כלו ³⁸ אמר
בבד: תלמי ³⁹ כט ⁴⁰ ג-ט
2. הלא ⁴¹ אתה ⁴² שבר ⁴³ בעד
ובעד ⁴⁴ ביתו ⁴⁵ ובעד ⁴⁶ כל
אשר ⁴⁷ לו ⁴⁸ מקבץ ⁴⁹ מגשה
דיו ⁵⁰ ברכת ⁵¹ ומקנה ⁵² פ' י
איוב ⁵³ א' א' א'

הגהות הב"ח

(א) גמ' מאי ביהו אמר רב
פפא:

מוסף רש"י

דמוסור. מקיז דס מן הכתפיים. ל
להביא לו פחד רוח רעה: לול שפן
ונימא ליה לחינא מיא: הוי עו. התב
ושפן שמה כשהן עוזרים ושפן י
לזיבורא: לא למיזן מיניה ולא לזוני
ליה. דלמידי דעדיף מוליה נחא וחי
ליה להאי: אמר ליה ר"ש בן יוחי
ומי בסכנא. והלא העגל בסכנה ומה
לך בכך: אם בקשם ליתנן. לומר
דבר שיהיה נשמה לזכריות ויקבלו
ממך: היתלם בזילן גדול. אמור
בשם אדם גדול: בחדא. בשמינין
למד בחדש כשהוא מתחיל ללמוד:
שפן

רשב"ם

דמוסוכר. מקח דם מן התפסיס:
יוד אלוסיא. שרגיל להניח ידו על
שפתו אלל נמיירי: **דרגא לפחדא.**
סולס ודרך הוא לעלות עליוס פחד
רוח רעה: **אפופא.** מחנ: **בליני**
ביעיות. בלא נר לול שפן **אניגורן.**
לחם הוא: **בי בלעי ושמיני.**
סביבותי אנשים כחוסים ושמינים בחרו
וקחו לכס והניחוני: **שצירי.** סנורים
(בראשית יט) מתרגמין כן: **לימא ליה**
אחינא מרא בכבי חיורי. ממונה על
כוסות של חרס: **הוי עז כנמר.**
התחוק במזות יותר משהיכולת צידק:
ר' יהושע בן קרחה הוא כן ר"ע
שרבי עקיבא קרח הוא כן דלאמרי'
במסכת (בבורות) (דף נה.) כל חכמי
ישראל דומין לפני קלפיפת השום חוץ
מן הקרח הזה: **אל תשז בגוזה**
של עיר וששנה. מקום ששני העיר
עוזרין ושצין ויבטלוך ויפסיקוך
ממשנתך: **ואל תדור צעיר שראשיה**
ס"א. טרדיר בגירמא ולא טריר
במילי **לציבורא:** **ואל סננס בצימק**
פפאום. אלא השמע את קולך להס
קודס בואך דילמא עבדי מילתא
לנניעותא. [בציקר רבה] (פ"ה) ר'
יוחנן כי הוה עייל לביתא מנענע
משום שנאמר^ו ונשמע קולו בצואו אל
הקודש: **ואל סנע מעניס מרגליך**
שגאי הדבר לתלמיד חכם שילך
יחך דלאמרינן התם (שבת קכ ה"ב.)

ימחור אדם כל מה שיש לו ויקח
מנעלים לרגליו: **השנים ואוכלו כו'.**
מקראי נפקא לן בבבא קמא (דף צב:
לא ייעצו ולא ימאזו ולא יכס שרצ
ושמשא) אי נמי מדכתיב (ו) וברך את
לחמך ואת מימך והדר והסירותי
מחלה מקרבך: לא מליצון מיניה
ולא לנזוני ליה. דליידי דרעדף
מזליה נחא חזי ליה להאי: כשהיה
חצות צבים האסורין. כדאיתא
בברכות (דף סא:): איני מלמדך.
שלמי שהיה עסוק בצורה נפשו
כדמרינן בברכות (סא:): אמר לו רב
גדול לומר דבר שיסמע לבדיות ויק
משמו: כחצתא. כשהמקור ממחיל
ומניא לא ישמע אדם עם אשתו וימן

סי' רמב"ב"י שם.) אל תשב בגובהה של עיר ותשנה. שכן הכתוב המורה על צנעא (סוכה מט:).

ערבי פסחים פרק עשירי פסחים

ק"ב.

עין משפט
נר מצוה

סדר א טוש"ע או"ח סי' ד
סעיף יט:

קט"ו סעיף ה ועיין
רמב"ם פ"ב מהל' רוחא
שמירת נפש הל"ה [וברב
חלפס פ"ב דע"ו דף שם.
ברא"ש שם סס"י יג
ולע"ז]:

ב [ממי] פירא מה'ל רוח
הלוי ש"ע ח"מ סי' תכו
סע"ע ט וס"ע י"ד סי' קטו
סע"ה ה בהג"ה:]

סה ד מ"י פ"ל מהלכות
שבת הלכה ז ופ"י
מהלכות מתנות עניים
הלכה יח סמוג עש"ן י
יוש"ע א"ח סימן רמב
יוש"ע יו"ד סימן רנה
סע"ף א:

גליון הש"ס

במ' רוח רעה שורה עליהן. עי' תורת חיים סבועות דף ט ע"ב ד"ה ריב"ז: רש"י ד"ה אל תשב. יבטלוק ויפסיק לך. עי' בסדר הדורות בסדר תנאים אות י דף קיא ע"ב:

מוסף תוספות

א. [ו]אין לנו לקרותו כן
כל שעה. וכו' לכך נראה
לח"ת דלא ר"ע היה אלא
איניש אחרינא היה ששמו
קרחא וקרחא הוא שם
אדם כמו קרח. מוס' שנת
קנ.

רבינו חננאל

[illegible]

שפתיו: דרגא לפחדא. דרך הוא
אנשים כחושים ושמנים ותניחוני:
ותשנה. מקום שני העיר עוזרים
חכמים. דטרוד בגרסיה ולא במילי

צוה רבי עקיבא את רבי יהושע
בנו. פירש רש"ס שהוא ר'

וַיֹּשֶׁעַ בֶּן קִרְחָה דְרִיַּע קִרְחָה הִיא
 כְּדֹאמְרִינָא [בְּמִסְכָּתוֹרָא] (דף נח.) שְׂהִיָּה
 בֶּן עֲזַרְיָה אֹמֵר כֹּל חֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל דּוֹמִין
 לַפְּנֵי כְּלִיפַת הַשּׁוֹם חוּץ מִן הַקִּרְחָה
 הַזֶּה וְאִין נִרְאָה שִׁיְהִיָּה הַגְּמֵרָא קוֹרָא
 אֲחֻתָּא בֶּן קִרְחָה דְּרַךְ גִּנְזֵי שְׁהִי נַעֲשֹׂה
 הַנַּעֲרִים שְׁקִירוֹ אֲלֵישָׁע עֲלֵה קִרְחָה
 (מַלְאִים ג' ג') וְכֵן עֲזַרְיָה קָרָא בֶּן דְּרַךְ
 בְּדִחוּתָא א:

שבשבתא דעץ ע"א. תימא
דרבא גופא אית

לִיָּה בָּלָא יַחְפוּר (צ"ד דף כא). שְׁבַחֲתָא
מַמְיִלָא נִפְקָא וַיֵּשׁ לֹמֵר דִּהִינּוּ
כְּשִׁלּוּמֵד קָמִי דַּגְרִיס וְלֹא דִיִּק שִׁכּוּל
לְהַצִּין מַעֲמָמוּ כְּשִׁיגְדֵל אֲבָל כֹּאן
דְּהִיִּירִי בְּסַפֵּר שְׁאִינוּ מוּגָה סוּמָךְ
עַל סַפְרוּ וְאִינוּ יוֹאֵל מִיֵּדִי טַעוּתוֹ:
וְלֹא

בליעי שמיני אזילנא ואי לא
א בר פלנתא צחינא מיא והדר
שתי ואי לא נישדי בה מידי
נהרות ולא מן האגמים בלילה
סכנת שברירי ואי צחי מיא
א בר פלנתא צחינא מיא ואי
מי אזודה משברירי שברירי
מן התמחווי וכו': פשיטא לא
חול ואל תצטרך לבריות הכא
פ שאמר ר"ע עשה שבתך חול
תוך ביתו מאי גינהו (6) אמר רב
אומר חיו עז כנמר וקל כנשר
ת"ר שבעה דברים צוה ר"ע
עיר ותשנה ואל תדור בעיר
תאום כ"ש לבית חבירך ואל
י תחמה ובחורף מפני הצילה
משתדל עם אדם שהשעה
לא לזבוני ליה אלא למעבד
צחק מאי דכתיב ²מעשה ידיו
מזבן מיניה ולזבוני ליה שפיר
בן יוחי כשהיה חבוש בבית
למדך אמר לו אם אין אתה
ומר לו בני יותר ממה שהעגל
הוהלא עגל בסכנה אמר לו
מלמד את בןך למדהו בספר
חדתא ³שבששתא כיון דעל ער
גרושה בחיי בעלה דאמר מל
ת אימא אפילו באלמנה לפי

וְאֵם בְּקֶשֶׁת לַיַּחֲזֵק הַיִּסְלָה צִאִיִּן
לְמוֹד צַפְנֵי רֹב וְאִמּוֹר שְׁמוּעוֹתָיו
רָאשׁוֹנוֹ וְזֹאת לְבַעֲלָה הָרִאשׁוֹן
הַלֵּךְ בְּמַסְכַּת נְדָרִים (97 ב:):

אֲדַמְסוּכָּה וּלֹא מָשִׁי יָדִידָה מִפְּחִיד שְׁבַעָה יוֹמִי
 דְּשָׁקִיל מְזִיזָה וּלֹא מָשִׁי יָדִידָה מִפְּחִיד תִּלְתָּא
 יוֹמִי דְשָׁקִיל טוּפְרִיהָ וּלֹא מָשִׁי יָדִידָה מִפְּחִיד
 חֹד יוֹמָא וּלֹא יַדַּע מָאִי קָא מִפְּחִיד יָדָא אַאוּסִיָּא
 דְּרָגָא לִפְחָדָא אִידָא אִפּוּתָא דְּרָגָא לְשִׁינָתָא
 תְּנָא אוֹכְלִין וּמִשְׁקִין תַּחַת הַמָּטָה אִפִּילוּ
 מִחוּפִּין בְּכָלִי בְּרוּל כִּי רֻחָא רַעָה שׁוּרָה עֲלֵיהֶן
 תִּרְ לֹא יִשְׁתָּה אָדָם מִיָּם לֹא בְּלִילִי רִבְעִיּוֹת
 וּלֹא בְּלִילִי שְׁבַתוֹת וְאִם שְׁתָּה דְּמוּ בְּרָאשׁוֹ
 מִפְּנֵי סַכְנָה מָאִי סַכְנָה רֻחָא רַעָה וְאִם צָחִי מָאִי
 תִּקְנִיתָהּ אִידָא (נִימָא) שְׁבַעָה קוּלוֹת שְׁאֻמְרָא דְּרֹד
 עַל הַמֵּיִם וְהִדְרָא גִישְׁתִּי שְׁנָאֻמְרָא יָקוּל ה' עַל
 הַמֵּיִם אֶל הַכְּבוֹד הָרַעִים ה' עַל מֵיִם רַבִּים קוּל
 ה' בִּכַּח קוּל ה' בְּהִדְרָא קוּל ה' שׁוֹבֵר אֲרֻזִּים
 וַיִּשְׁבֵּר ה' אֶת אֲרֻזֵּי הַלְּבָנוֹן קוּל ה' חוֹצֵב
 לַחֲבוֹת אֵשׁ קוּל ה' יַחֲלִיל מִדְּבַר יַחֲלִיל ה' מִדְּבַר
 קֹדֶשׁ קוּל ה' יַחֲלִיל אֵילוֹת וַיַּחֲשׁוּף יַעֲרֹת
 וַיַּבְחִיכֻן כֹּלֻן אֻמְרָא כְּבוֹד וְאִי לֹא אִידָא (נִימָא) הִכִּי

לול שפ' אניגרון אנירדפין בין כוכבי יתיבא
אי איכא איניש בהדיה ניתעריה ולימא ליה פל
נישתי ואי לא מקרקש נכתמא אחצבא והדר
והדר נישתי ת"ר לא ישתה אדם מים לא מן
ואם שתה דמו בראשו מפני הסכנה מאי סס
תקנתיה אי איכא איניש בהדיה לימא ליה פל
לא (נימא) איהו לנפשיה פלניא אמרה ל
ברירי רירי ירי רי צחינא מיא בכסי חירוי ואפ
נצרכא אלא אפילו לר"ע דאמר דעשה שבתך
משום פרסומי ניסא (מודי) תנא דבי אליהו אי
ואל תצטרך לבריות אבל עושה הוא דבר מועט
פפא כסא דהרסנא (כדתנן) ר' יהודה בן תימ
רץ כצבי וגבור כארי לעשות רצון אביך שבשמי
את רבי יהושע בנו בני אל תשב בגובהה ש
שראשיה תלמידי חכמים ואל תכנס לביתך
תמנע מגעלים מרגלך השכם ואכול בקיץ מ
ועשה שבתך חול ואל תצטרך לבריות (וה
משחקת לו אמר רב פפא לא למיזבן מיניה
שותפות בהדיה והשתא דאמר רב שמואל ב
ברכת כל הנוטל פרוטה מאיוב מתברך אפילו
דמי חמשה דברים צוה ר"ע את רבי שמעון
האסורין אמר לו רבי למדני תורה אמר איני
מלמדני אני אומר ליוחי אבא ומוסרך למלכו
רוצה לינק פרה רוצה להניק אמר לו ומי בס
(אם בקשת ליחנק היתלה באילן גדול וכשנא
מוגה מאי היא אמר רבא ואיתימא רב משרשי
לא תבשל בקדירה שבישל בה חבירך מאי נזי
גרוש שנשא גרושה ארבע דעות במטה ואי

וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁמָעוֹן בֶּן יִיחִי וּמִי בְּסֻרְהֶם. וְהָלַךְ עִגְלָה בְּסֻרְהֶם וּמִה לֶךְ
מִמֶּנּוּ. וּמִשּׁוֹם דִּנְקָט לִישָׁנָה אֲדָחִיקָה נִקְטָה הִתְחַלָּה בְּ
מִשְׁלֵחַ מִחֲדָשׁ: אֲרֻבַּע דִּיעוּס. שְׁעֵת תַּשְׁמִישׁ זֶה לְזֶה
וְיִשְׂרָאֵל בָּאֵשׁ אַחֲרָם וַיְהִי בְּנֵי קְרוֹבִין לְמִמְזִירֵי הַנִּקְרָאִין

עיר ותשנה, ואל תדור בעיר שראשה ר

שבת במבטל ובמשקה ולבמלכא כמו ימי החול ואל תצטרך לבריות. והשתדל עם שהשעה משקת לו להשתתף עמו, ואפילו בלומין ורזוניימיה. חמשת בשרים צדו ר' עקיבא את שמואל בן יוחאי, אם תבשל קדירה תחלה באדיר בליל. ואל יצית לשאל בדבר אסור. של חכם גדול ועשה כחוראתו. וכשתבשל למד לבנו, למדורו בספר מוגה, ושפשתא דעל על. ולמור. אם יראה בן בטעות, חסדנו בלבו כד נכנס. אם יסיריהו מלבו כד חסדו בן חרדן בן גרשון חסדו בן אלמנה.